

Madde Detay

[ANASAYFA](#) > MADDE DETAY

AĞCAKIZ, Ağcakız Kerbelayı Dadaşkızı İmanova

(d. 1870-80 / ö. 1974)

âşık

(Âşık / 20. Yüzyıl / Azeri)

Azerbaycan sahası kadın âşıklarından olan Ağcakız 1870-1880'li yıllarda şimdiki Neftçala bölgesinin Hacımanlı köyünde doğmuştur. Asıl adı Ağcakız Kerbelayı Dadaşkızı İmanova olan âşık Ağcakız mahlasını kullanmıştır (Ceferzade 2005: 134; Namazov 2004: 39). Aslen Şirvanlı olan Ağcakız'ın ailesi 19. yüzyılın ortalarında Şamahı'da meydana gelen büyük deprem nedeniyle Neftçala'ya göç etmiştir. Ağcakız on dört yaşındayken evlenmiştir. İyi bir el becerisine sahip olup halılar, rengârenk çoraplar ve süs eşyaları dokuduğu bilinmektedir. 19. yüzyılın sonlarında, tahminen ve yüz yıla yakın ömür sürüp 1974 yılında köyünde vefat etmiştir (Ceferzade 1991: 134-165).

Âşık halk arasında bayatı, koşma ve geraylıları ile tanınmıştır. Söylediği şiirler hâlen dillerde yaşatılmaktadır (Ceferzade 2005: 134). Kaynaklarda "Kocanın", "Alaçık" redifli koşmaları ve "Koyun", "Döndüm", "Bendi", "Gelin" (Ceferzade 1991: 163-167) redifli bayatları kayıtlıdır. Şiirlerinden Ağcakız'ın ömrünün göçebe hayvancılıkla geçtiği, çadırlarda yaşadığı ve zor günler geçirdiği anlaşılmaktadır. Âşık, "Kocanın" ve "Alaçık" koşmalarında hayatını açıkça ifade eder (Namazov 2004: 39-40). Özellikle "Alaçık" redifli koşması dikkat çekicidir. Dört bentlik olan bu koşmasında, ömrü çadırlarda geçen göçebe kadının yaşamını tüm gerçekliğiyle tasvir eder. Bu duyguyu sadece bu hayatı yaşayıp derinden hissedebilen bir sanatkâr başarılı bir şekilde verebilir (Ceferzade 1991: 165). Ağcakız'ı bu yönüyle usta bir söz sanatkârı olarak tanımlamak mümkündür. "Koyun" redifli bayatısında âşık, yaşadığı göçebe hayatın izlerini yansıtmasının yanı sıra çektiği dertten dolayı adının "gözüyaşlı" olarak anılmasını isteyerek zorlu yaşamına vurgu yapar. "Döndüm" redifli bayatısında hasret teması, "Gelin" redifli bayatısında ise evlilikle ilgili nasihati göze çarpar. Açık ve sade bir dille söylediği şiirlerinde hecenin 7, 8 ve 11'li kalıplarını kullanmıştır.

Kaynakça

Ceferzade, Ezize (hzl.) (1991). *Azerbaycanın Aşık ve Şair Kadınları*. Bakı: Gençlik.

Ceferzade, Ezize (hzl.) (2005). *Azerbaycan Kadın Şairleri Antologiyası*. Bakı: Avrasiya Press.

Namazov, Qara (2004). *Aşıklar*. Bakü: Seda Neşriyyatı.

Madde Yazım Bilgileri

Yazar: ARAŞ. GÖR. TUĞBA BAYRAKDARLAR

Yayın Tarihi: 30.12.2017

Güncelleme Tarihi: 02.12.2020

İlişkili Maddeler

Sn.	Madde Adı	D.Tarihi / Ö.Tarihi	Benzerlik	İncele
1	SEÇKİNÎ, Hasan Basri Güngör	d. 01.03.1958 - ö. ?	Doğum Yeri	Görüntüle
2	Omor Sultanov	d. 6 Kasım 1935 - ö. ?	Doğum Yeri	Görüntüle
3	CİVANÎ, Mustafa Oral	d. 1943 - ö. ?	Doğum Yeri	Görüntüle
4	SEÇKİNÎ, Hasan Basri Güngör	d. 01.03.1958 - ö. ?	Doğum Yılı	Görüntüle
5	Omor Sultanov	d. 6 Kasım 1935 - ö. ?	Doğum Yılı	Görüntüle
6	CİVANÎ, Mustafa Oral	d. 1943 - ö. ?	Doğum Yılı	Görüntüle

Türkçe ▾

Türk Edebiyatı İSİMLER SÖZLÜĞÜ

10	SEÇKİNİ, Hasan Basri Güngör	d. 01.03.1958 - ö. ?	Meslek	Görüntüle
11	Omor Sultanov	d. 6 Kasım 1935 - ö. ?	Meslek	Görüntüle
12	CİVANÎ, Mustafa Oral	d. 1943 - ö. ?	Meslek	Görüntüle
13	SEÇKİNİ, Hasan Basri Güngör	d. 01.03.1958 - ö. ?	Alan/Yüzyıl/Saha	Görüntüle
14	Omor Sultanov	d. 6 Kasım 1935 - ö. ?	Alan/Yüzyıl/Saha	Görüntüle
15	CİVANÎ, Mustafa Oral	d. 1943 - ö. ?	Alan/Yüzyıl/Saha	Görüntüle
16	SEÇKİNİ, Hasan Basri Güngör	d. 01.03.1958 - ö. ?	Madde Adı	Görüntüle
17	Omor Sultanov	d. 6 Kasım 1935 - ö. ?	Madde Adı	Görüntüle
18	CİVANÎ, Mustafa Oral	d. 1943 - ö. ?	Madde Adı	Görüntüle